

ship evaluated – et forskningsprojekt under Europe 12 – Research and Action Committee on the EEC.

En række af artiklerne i denne publikation er korte oversigtsartikler, der beskæftiger sig med aspekter af den danske integration i EF's betydning for Danmark. Kultur-, social-, arbejdsmarkeds- og uddannelsespolitiske forhold gennemgås af *Uffe Østergård, Peter Due-lund, Per Vejrup Hansen, Gert Nørgård, Sven Bislev, Hans Rask Hansen.*

Den økonomiske politiks delområder gennemgås af *Peter Nedergård, Lise Lyck, Evan Sølvkjær, Peter A. Friis, Eigil Waagstein, Peter Hoffmann, Per Vejrup Hansen.*

Endelig rummer evalueringen nogle lidt større analyser af særlig relevans for forholdet mellem internationalisering og folkestyre. Disse omtales nedenfor:

Henning Sørensen og Ole Væver:

State, society and democracy and the effect of the EC, side 3-25. HS og OW beskæftiger sig med at analysere særlige træk ved den danske statsorganisation, det danske samfund og demokratiet for at finde betydningsfulde ligheder og forskelle i forhold til EU's institutioner og opbygning.

Forfatterne finder, at den danske tradition for tæt Kooperation mellem statsorganisationerne og parlamentarisme ikke svarer til den måde, EF's statslignende organisationer fungerer på, og at dette vil påvirke det politiske system i Danmark (færre politiske partier, oplevelsen af større afstand fra det lokale samfund til politisk beslutningstagning).

Tove Lise Schou:

Denmark and the overlapping international institutions in Europe in the post-cold war period, side 26-36.

TLS undersøger Danmarks deltagelse i forskellige internationale institutioner med forskellig grad af deltagelse og integration og konkluderer, at flere og flere udenrigspolitiske områder kædes sammen i internationalt samarbejde, og at EU vil få en stadig voksende betydning også for de udenrigspolitiske spørgsmål i Danmark.

Henning Bregnsbo:

The organizational system, side 45-59.

HB undersøger den relativt store mængde organisationer, der findes i Danmark, og dis-

ses betydning for det politiske systems udvikling. En række af de lokale nationale organisationer vil fremover have vanskeligheder ved at skulle lave politisk arbejde (lobbyisme) i forhold til EU, og dette kan betyde et fald i danskernes deltagelse i lokalt organiseret politisk arbejde.

Sauerberg, Steen:

Parties, voters and the EC, side 60-76.

SS undersøger udviklingen i danske vælgers og partiers holdninger til EU siden 1973 og viser, at de nationale politiske partier i stigende omfang har orienteret sig positivt mod EU. Vælgernes modstand svækkes, fordi der i voksende grad ikke er lokale politiske organisationer til at støtte og organisere en modstand mod EU.

Jens Henrik Haahr, Looking to Europe. The EC Policies of the British Labour Party and the Danish Social Democrats, Aarhus University Press, 1993, 340 sider.

JHH foretager en omfattende undersøgelse af udviklingen i de to arbejderpartiers holdninger og politik over for EF fra 1960'erne og frem. Perioden rummer nogle meget omfattende forandringer i de to partiers politik over for EF, fra en klar afvisning over en skeptisk periode til en mere og mere positiv holdning til den europæiske integration i EF, formuleret i konkrete sammenhænge.

JHH viser, at ikke mindst den internationale økonomis større og større integration på tværs af nationale grænser har gjort partiernes opfattelse af behovet for en politisk integration som modvægt mere påtrængende. Interne nationale politiske forhold har dog indimellem betydet pludselige kursændringer.

JHH udvikler et begreb om national formidling (national instrumentality) til forklaring på den komplekse udvikling i de to partiers holdning til EF, som findes at være bemærkelsesværdig parallel. Afslutningsvis diskuterer JHH ud fra sine analyser mulige udviklingstendenser i den europæiske integration, og påpeger, at den neofunktionalistiske politikteori, som har været en drivkraft i udformningen af EF's integrationspolitik, har en række begrænsninger, som gør, at teorier om internationale relationer og afhængighed må supplere den neofunktionalistiske tilgang.